

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Rootland te Kortrijk

**Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont**

**Tienen 2017
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Rootland te Kortrijk

**Vanessa Vander Ginst
Laurane Dupont**

**Tienen 2017
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Rootland te Kortrijk

Initiatiefnemer:	Danneels Development NV
Projectleiding:	Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst
Auteurs:	Vanessa Vander Ginst & Laurane Dupont
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2017, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel

Hoofdstuk 1	Bureauonderzoek	p. 3
1.1	Beschrijvend gedeelte	p. 3
1.1.1	Administratieve gegevens	p. 3
1.1.2	Archeologische voorkennis	p. 5
1.1.3	Onderzoeksopdracht	p. 5
	Vraagstelling	p. 6
	Randvoorwaarden	p. 6
	Beschrijving geplande werken	p. 6
	<i>Huidige situatie</i>	p. 7
	<i>Geplande werken</i>	p. 8
1.1.4	Werkwijze en motivering bronselectie	p. 9
1.2	Assessmentrapport	p. 10
1.2.1	Landschappelijke ligging van het projectgebied	p. 10
1.2.2	Historische beschrijving van het projectgebied	p. 14
1.2.3	Archeologisch kader van het projectgebied	p. 19
1.2.4	Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	p. 21
1.2.5	Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	p. 22
Hoofdstuk 2	Programma van maatregelen	p. 24
2.1	Administratieve gegevens	p. 24
2.2	Gemotiveerd advies	p. 25
2.3	Programma van maatregelen	p. 25
2.3.1	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	p. 25
2.3.2	Onderzoeksmethode	p. 26
2.3.3	Onderzoekstechnieken	p. 29
2.3.4	Voorziene afwijking ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	p. 30
Bibliografie		p. 31

Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2017L95
Aanleiding:	De nota werd opgemaakt voor een geplande verkavelingsvergunningsaanvraag in een projectgebied dat buiten de vastgestelde archeologische zones ligt en met een oppervlakte van 3500 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m ² of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst (OE/ERK/Archeoloog/2015/00030) Studiebureau Archeologie bvba (OE/ERK/Archeoloog/2015/00002)
Locatie:	Kortrijk, Marke, Rootland-Torkonjestraat (fig. 1.1, 1.2 en 1.3) Bounding box: punt 1: x= 70324, y= 165240 punt 2: x= 70390, y= 165367 Kortrijk, Afd. 6, sectie B, Perceel 248F (partim)
Periode uitvoering:	4 – 5 December 2017
Relevante termen ¹ :	Bureauonderzoek, zandleemstreek, buitengebied
Verstoorde zones:	Geen.

¹ Thesaurus: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

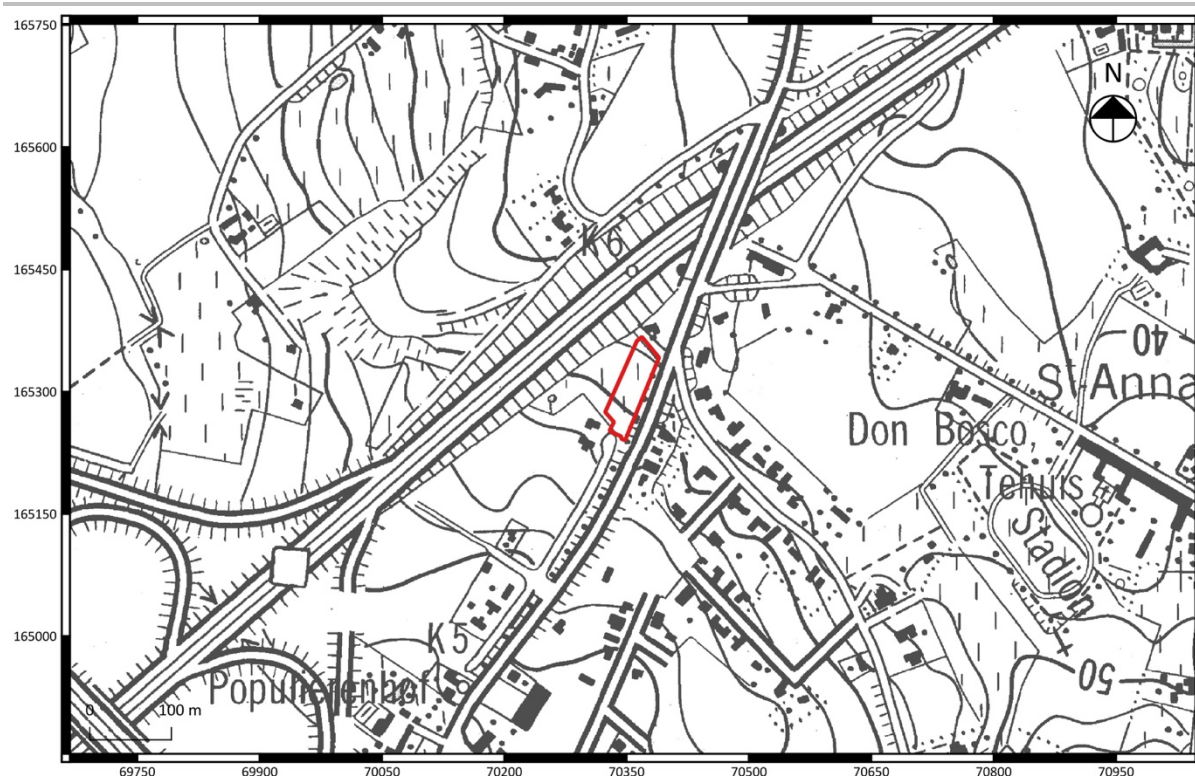

Fig. 1.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

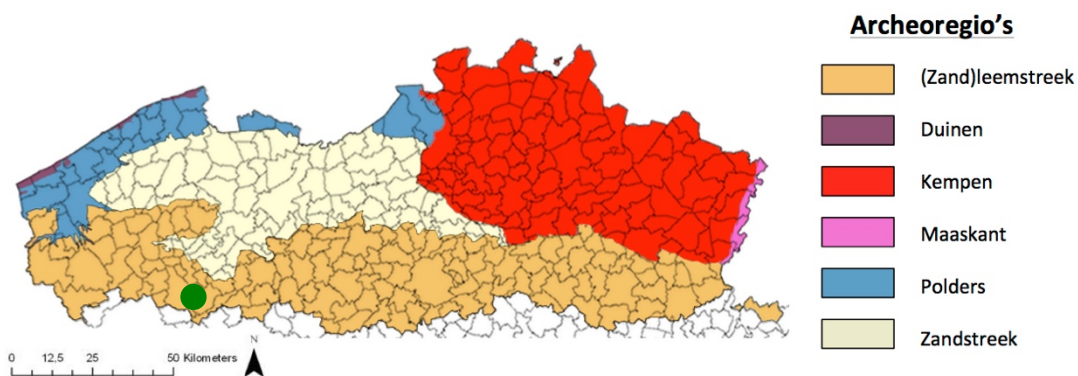

Fig. 1.2: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's².

² <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

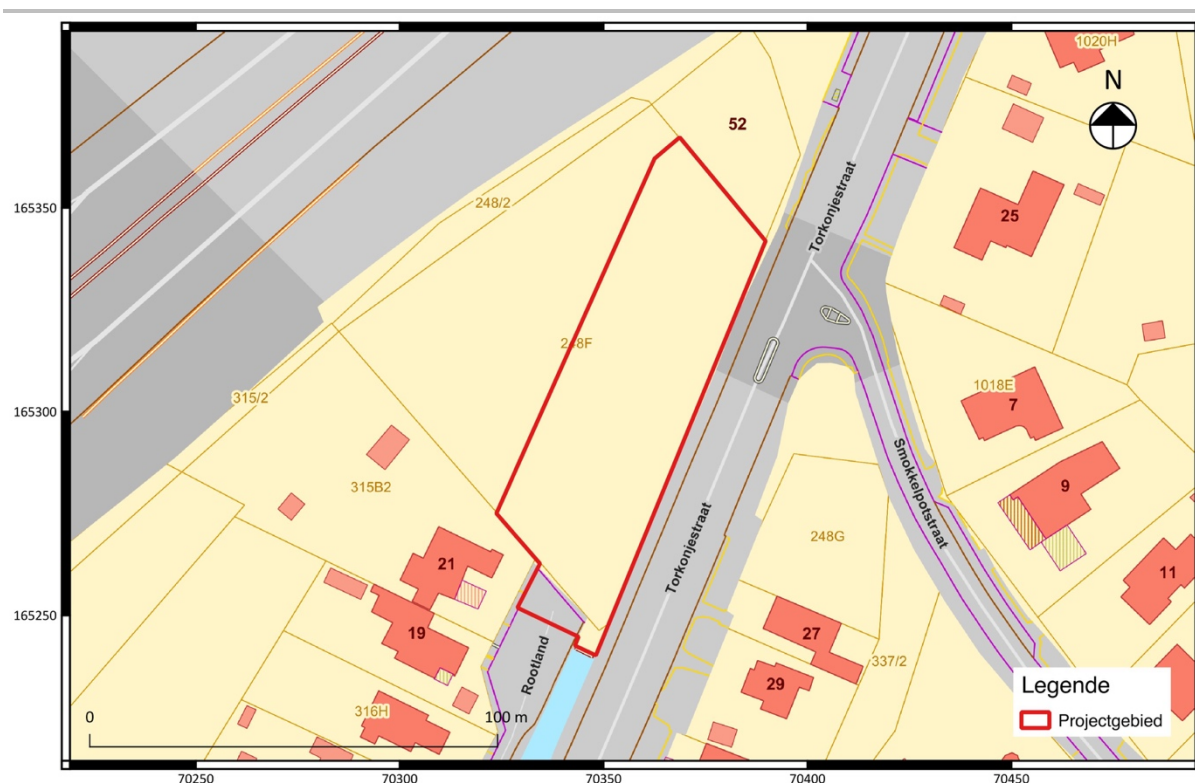

Fig. 1.3: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

1.1.2 Archeologische voorkennis

Niet van toepassing.

1.1.3 Onderzoeksopdracht

Het archeologisch vooronderzoek beoogt vast te stellen of er een archeologische site aanwezig is op een terrein, wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van bodemingrepen.

De Code Goede Praktijk draagt een aantal mogelijke onderzoeksfasen aan, opgedeeld in prospectie zonder ingreep in de bodem³ (te weten de bureaustudie, landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering) en prospectie met ingreep in de bodem⁴ (het verkennend archeologisch booronderzoek, waaronder archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten en proefputten in functie van steentijd artefactensites). Na voltooiing van elke fase in het vooronderzoek wordt afgewogen of verder vooronderzoek noodzakelijk is en wat de aard van dat vooronderzoek is. Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met

³ Zie Code van Goede Praktijk versie 2.0 hoofdstuk 7 paragraaf 7.1 t/m 7.5.

⁴ Zie Code van Goede Praktijk versie 2.0 hoofdstuk 8 paragraaf 8.1 t/m 8.7.

ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- De hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven.
- Een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.
- Een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken.
- Een plan van aanpak voor een behoud *in situ* op te maken.

De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria, aangezien het doel van een archeologisch vooronderzoek immers is om met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bovenstaande informatie te kunnen leveren:

- Is het *mogelijk* deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het *nuttig* deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het overdreven *schadelijk* voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het *noodzakelijk* deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

Vraagstelling:

- Kan de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende gestaafd worden?
- Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?
- Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?
- Moeten er bijkomende maatregelen genomen omwille van eventuele aanwezige sites?
- Maak een plan van aanpak op voor een eventueel vervolgonderzoek.
- Kunnen maatregelen voorgesteld worden voor een eventueel behoud *in situ* van een aanwezige archeologische site? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?
-

Randvoorwaarden:

Geen.

Beschrijving geplande werken:

Voor een correcte inschatting van de verstoring van de bodem wordt in deze subparagraaf een gedetailleerde beschrijving van de geplande bodemingrepen van de initiatiefnemer opgesteld, geïllustreerd met (de meest recente) bouwplannen en doorsnedes⁵ voor zover deze reeds zijn opgemaakt.

⁵ Alle bouwplannen werden ter beschikking gesteld door de initiatiefnemer.

Huidige situatie:

Het projectgebied beslaat een totale oppervlakte van ca. 3500 m² en is momenteel in gebruik als landbouwgrond. Het terrein ligt ingeklemd tussen de E17 in het westen, de Rootland en de Torkonjestraat in het oosten en de bebouwing langs de Torkonjestraat in het noorden en zuiden.

Fig. 1.4: Huidige terreingesteldheid

Fig. 1.5: Zicht op het projectgebied vanuit de Torkonjestraat

Geplande werken:

De initiatiefnemer plant een verkavelingsaanvraag ten behoeve van 5 bouwloten met een oppervlakte die varieert tussen 429 m² en 1029 m² (fig. 1.6). De bouwlijn wordt voorzien op 8 m van de noordwestelijke grens van het projectgebied en de zuidoostelijke gewestweg. De exacte verstoringsdiepte van de woonhuizen is niet gekend. Parallel met de Torkonjestraat wordt, in het verlengde van de Rootland, een interne wegnis met bijhorende nutsleidingen aangelegd om de bouwloten te verbinden met het bestaand wegennet. Een kleine strook tussen de wegnis en de Torkonjestraat wordt ingericht als groenzone.

In de zone ten noorden van de geplande verkaveling geldt een absoluut bouwverbod om een buffer te houden met de E17-snelweg.

Aangezien het een verkavelingsaanvraag betreft dient het volledige areaal van de verkaveling te worden beschouwd als een zone waar het bodemarchief en mogelijk aanwezige archeologische resten worden bedreigd door (diepe) graafwerkzaamheden.

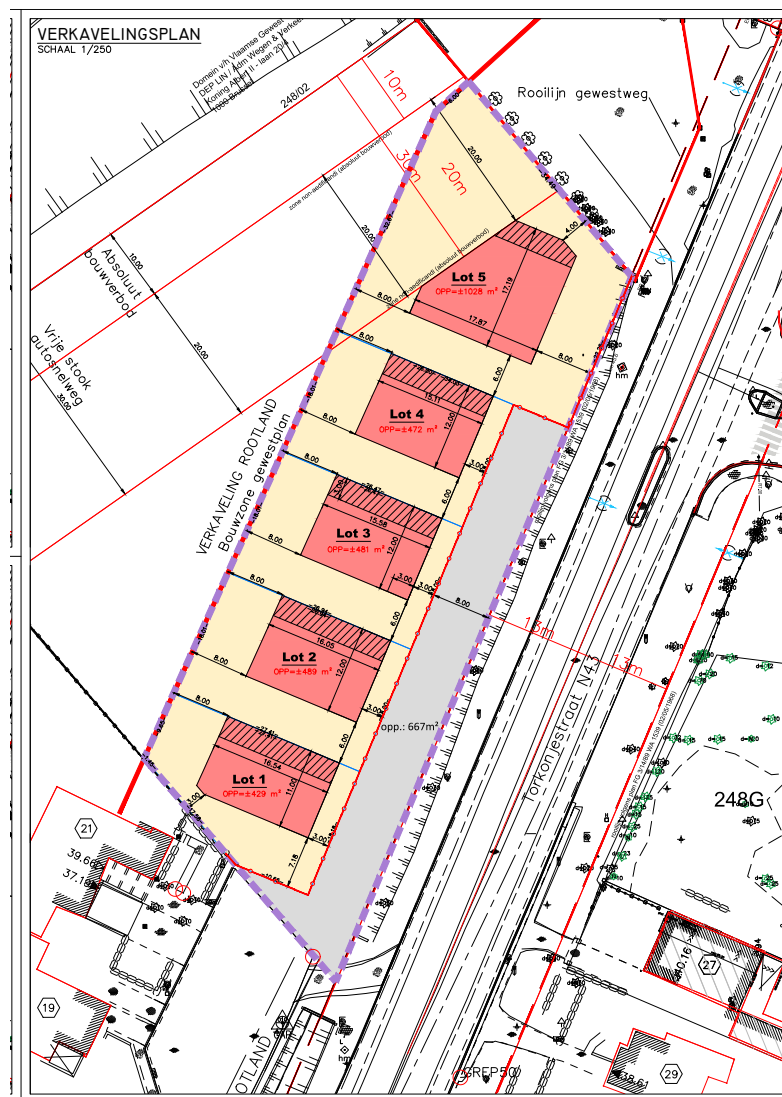

Fig. 1.6: Verkavelingsplan

1.1.4 Werkwijze en motivatie bronselectie

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online onderzocht via www.dov.vlaanderen.be. Op basis van de onderzochte kaarten werd gepoogd een duidelijk beeld te verkrijgen van de landschappelijke en bodemkundige ligging van het projectgebied (conform de Code van Goede Praktijk art. 12.5.2.1 en art. 12.5.2.2). Hiervoor werd gebruik gemaakt van volgende kaarten:

- Bodemkaart
- Tertiair Geologische kaart
- Quartair Geologische Kaart
- Digitaal Hoogtemodel (DHM II)

De geomorfologische kaart kon niet worden geraadpleegd omdat deze niet beschikbaar is voor het projectgebied.

Van het tot nog toe uitgevoerde historisch en heemkundig onderzoek is een stand van zaken opgemaakt met betrekking tot het onderzoeksgebied op basis van de beschikbare publicaties. Het historisch kaartmateriaal en luchtfoto's is gegeorefereerd geraadpleegd via het geoportaal van het agentschap Onroerend Erfgoed en bijkomend kaartmateriaal werd opgezocht via www.cartesius.be. Het gebruikte kaartmateriaal werd geselecteerd op basis van de nauwkeurigheid en de aanwezige geschiedkundige gegevens (conform de Code van Goede Praktijk art. 12.5.1.2). Volgende kaartmateriaal en luchtfoto's werden geraadpleegd:

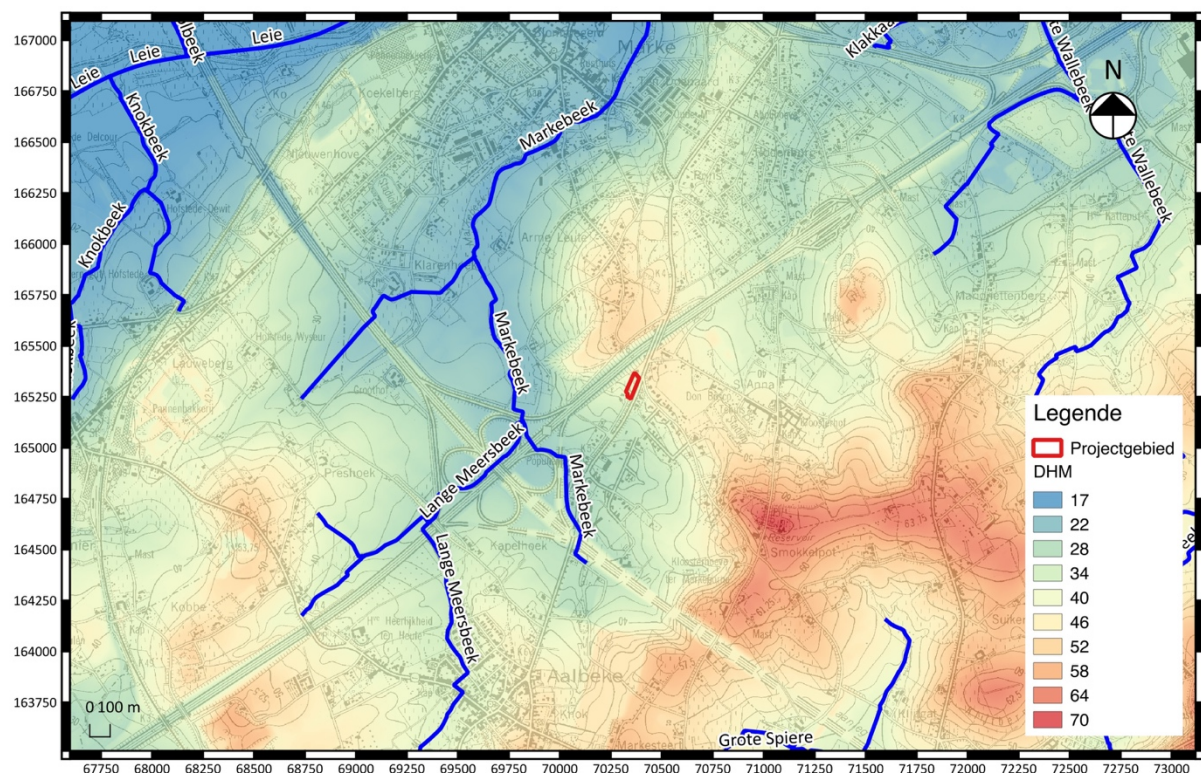
- Ferrariskaart (1770-1777)
- Atlas der Buurtwegen (ca. 1841)
- Vandermaelenkaart (1846-1852)
- Kadasterkaart van Popp (1842-1879)
- Luchtfoto's (1971, 2000, 2012 en 2016)

Het belangrijkste beschikbare historische kaartmateriaal werd geraadpleegd om de geschiedenis van het grondgebruik gedurende de laatste eeuwen zo goed mogelijk na te gaan. Deze informatie kan een impact hebben op de kwaliteit van het eventueel aanwezige bodemarchief en de bewaring ervan. Bijkomend archiefonderzoek is niet uitgevoerd omdat uit de analyse van het historisch kaartmateriaal geen grondgebruik naar voren komt dat dit noodzakelijk maakt. Het kaartmateriaal wijst op een zeer lage bewoningsdensiteit in het verleden. Een grondige studie van de beschikbare archivalische bronnen kan wel bijkomende informatie aandragen voor de middeleeuwse geschiedenis van het onderzoeksgebied, maar een dergelijk onderzoek is van een dusdanige omvang dat dit niet past binnen een archeologienota.

1.2 Assessmentrapport

1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied

Het projectgebied situeert zich in Marke, deelgemeente van Kortrijk op ca. 2 km ten zuiden van het dorpscentrum van Marke. Het terrein ligt geklemd tussen de Torkonjestraat en de E17. Het betreft een van zuid naar noord hellend terrein (38-44 m TAW) gelegen in de Zandleemstreek op de flank van een uitloper van een zuidwest-noordoost georiënteerde heuvelrug (fig. 1.7). Deze rug bevindt zich tussen het dal van de Markebeek en een dal ten oosten ervan. De Markebeek, zijrivier van de IJzer, behoort tot het Leiebekken dat deel uitmaakt van het stroomgebied van de Schelde.

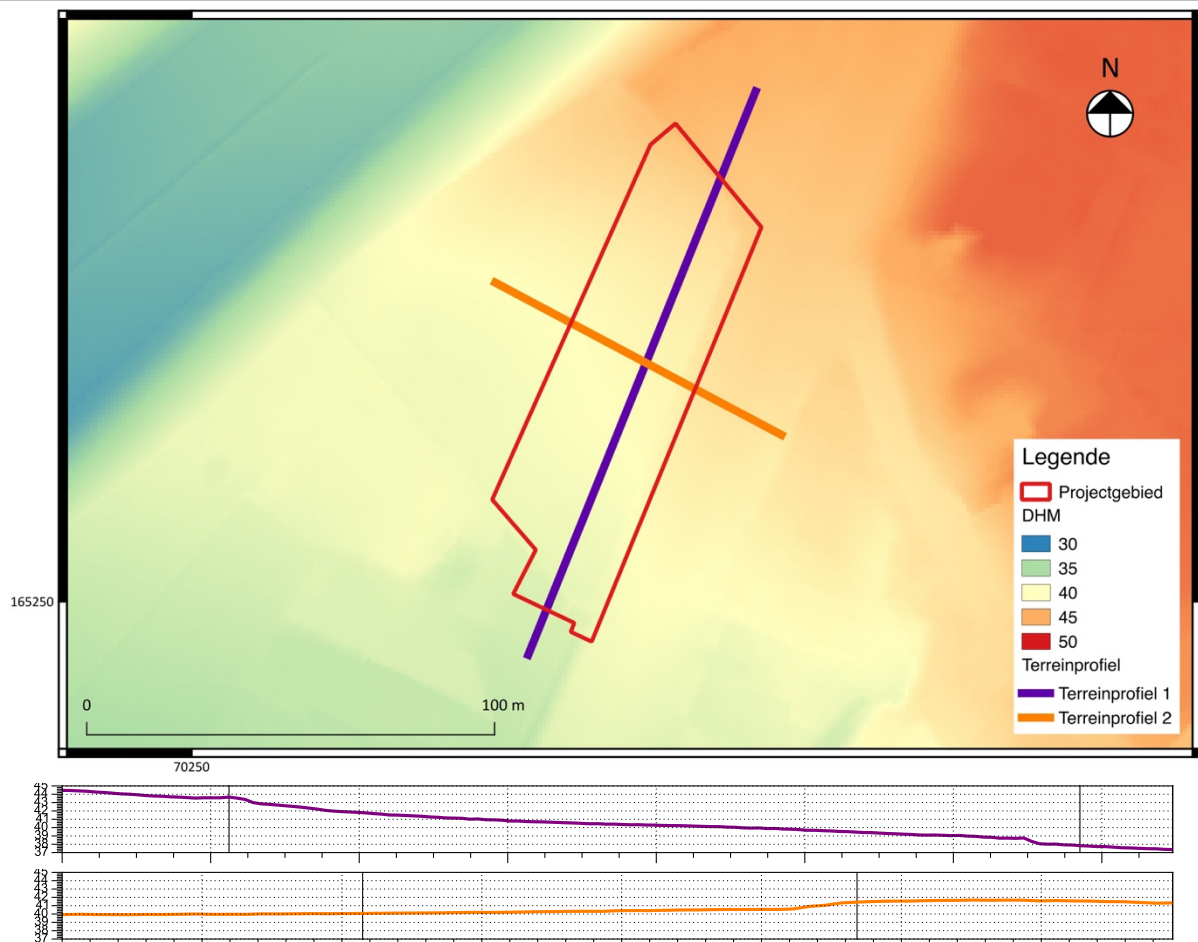

Fig. 1.7: Uittreksel uit het digitaal hoogtemodel (DHMII) met aanduiding van het projectgebied en terreinprofielen (NO-ZW en NW-ZO).

Het geologisch substraat van het onderzoeksgebied is opgebouwd uit afzettingen van de formatie van Kortrijk, en meer specifiek het lid van Aalbeke (jongste lid (1/4) van de formatie). Deze formatie dateert uit het Vroeg Eoceen (54,8 – 49 Ma). Het tertiair is binnen het projectgebied te situeren op 1 m diepte. Hieronder staan de verdere voor het projectgebied beschikbare gegevens opgesomd volgens www.dov.vlaanderen.be en www.geopunt.be.

- Volgens de **tertiair geologische kaart** (fig. 1.8) (www.dov.vlaanderen.be) bevat het Lid van Aalbeke donkergrijs tot blauw zand dat glimmers kan bevatten.
- Op de **quartaire geologische kaart** (fig. 1.9) (www.dov.vlaanderen.be) is het project aangeduid met code 1. Dit betekent het voorkomen van eolische afzettingen, bestaande uit zand of silt van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen en/of hellingsafzettingen van het quartair, maar deze karteereenheid is mogelijk afwezig.

- Volgens de **bodemkaart** (fig. 1.10) is er binnen de begrenzing van het projectgebied sprake van:

Sterk gleyige kleibodems met onbepaald profiel ten oosten (**Ehxy**). Deze serie omvat gronden met uiteenlopende of zonder profielontwikkeling op Tertiaire klei. Lokaal is er bijmenging van niveo-eolisch materiaal, zodat de bouwvoor gewoonlijk lichter is dan de onderliggende horizonten. Lokaal zijn gerolde silexkeien aanwezig.

Matig natte zandleembodems zonder profiel in het noordwesten (**Ldp**). Deze bodemserie omvat colluviale gronden, gekenmerkt door een laag recent gerodeerd sediment. Meestal wordt op geringe tot matige diepte een bedolven textuur B (p(c), p1, po) of een Tertiair substraat aangetroffen.

Natte zandleembodems met onbepaald profiel ten zuidwesten (**uLhx**). Deze bodems met minimale profielontwikkeling komen voor op ontsluitingen van het Tertiair met een dun Pleistoceen zandleemdek. De humeuze bovengrond is ongeveer 25 cm dik en donker grijsbruin, hij rust op Tertiair materiaal, al of niet vermengd met grint.

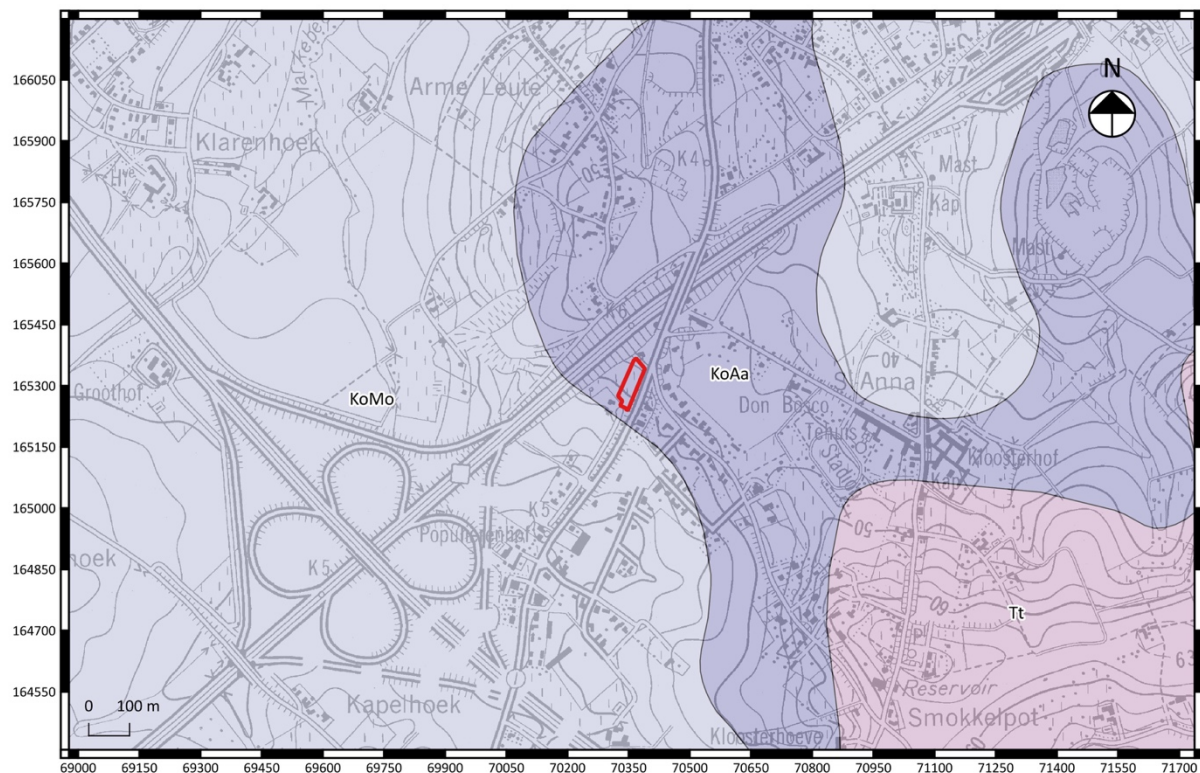
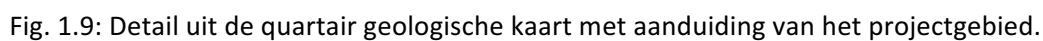

Fig.1.8: Detail uit de tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied.

1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied⁶

Marke wordt vooreerst vermeld in 1066 als “*apud villam Marcam*” in een cartularium van de Sint-Pietersabdij te Rijsel. De dorpsnaam zou, volgens Gysselings, afgeleid zijn van “*Markô*” wat moerassig betekent. Mogelijk is dit ontleend van de Markebeek. C. Tavernier vermoed dat de naam eerder verwijst naar de Germaanse uitdrukking voor “grens” of “grensgebied”.

Het dorp zou in de Romeinse periode al bewoond zijn geweest, bestaande uit verschillende nederzettingen en een grafveld, die na de invallen in de 3de eeuw grotendeels verlaten worden. Getuige hiervan zijn het aangetroffen grafveld in de omgeving van Kortrijk-Lauwe en de pannenfabriek, een muntschat uit de 3de eeuw en een vierkante, houten waterput.

Op basis van de beschikbare geraadpleegde historische kaarten kan het landgebruik binnen het projectgebied gedocumenteerd worden. Op de Ferrariskaart (1771-1778, fig. 1.11 en 1.12) is te zien dat het projectgebied behoort tot een landbouwperceel omzoomd door hagen/houtkanten. Het betreft een landelijke omgeving, bestaande uit voornamelijk akkerpercelen met verspreid over het landschap verschillende vierkantshoeves en sites met walgracht. De 19de -eeuwse *Atlas van de Buurtwegen* (1841, fig. 1.13), de kaart van Vandermaelen (1846-1854; fig. 1.14) en de kadasterkaart van Popp (1842-1879; fig. 1.15) geven een gelijkaardige situatie weer. Het projectgebied blijft onbebouwd. Het kruispunt Smokkelpotstraat en een voorloper van de Torkonjestraat worden vooreerst aangeduid. Uit de beschikbare online te raadplegen luchtfoto's (1971-fig. 1.16, 2000-fig. 1.17, 2012-fig. 1.18 en 2016-fig. 1.19) is af te leiden dat het projectgebied doorgaans onbebouwd blijft. Vanaf 1971 is de huidige Torkonjestraat (rechtgetrokken) en de inplanting van de E17 te zien. De bebouwing ten oosten van de Torkonjestraat neemt alsmaar toe.

⁶ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121800>

Fig. 1.11: Uittreksel uit de Ferrariskaart (1771-1778) met aanduiding van het projectgebied.

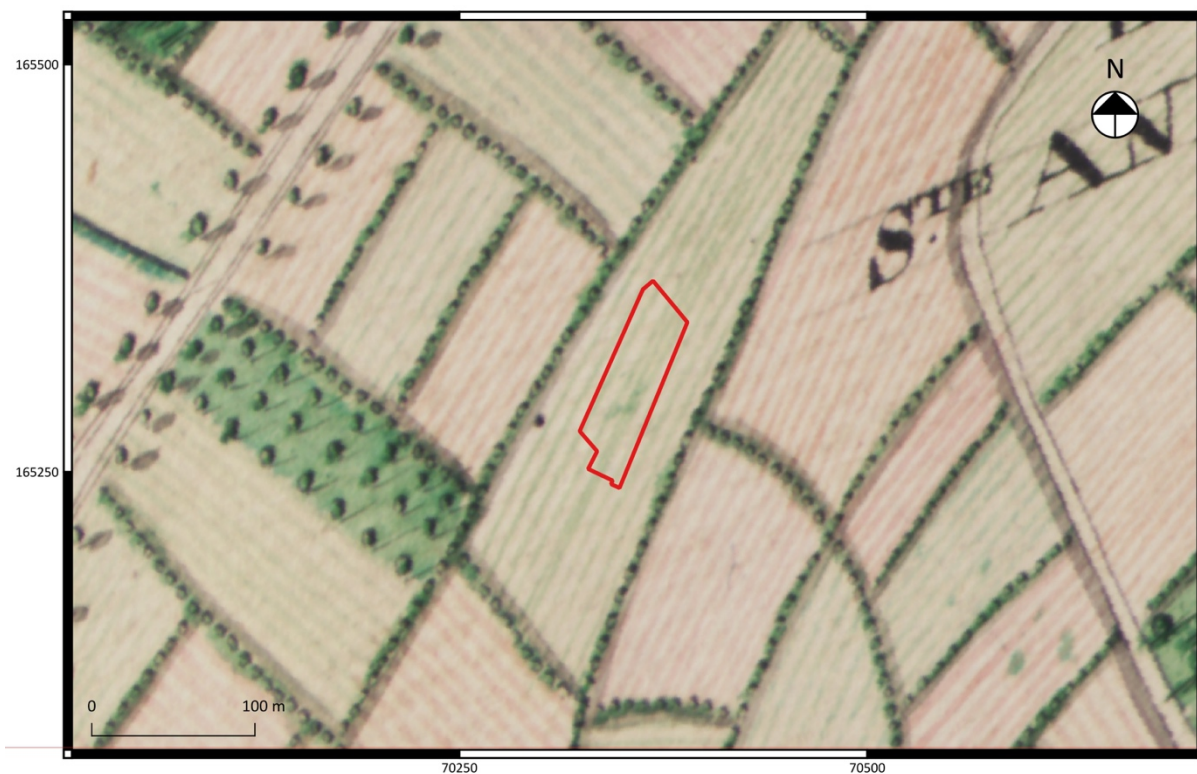

Fig. 1.12: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied.

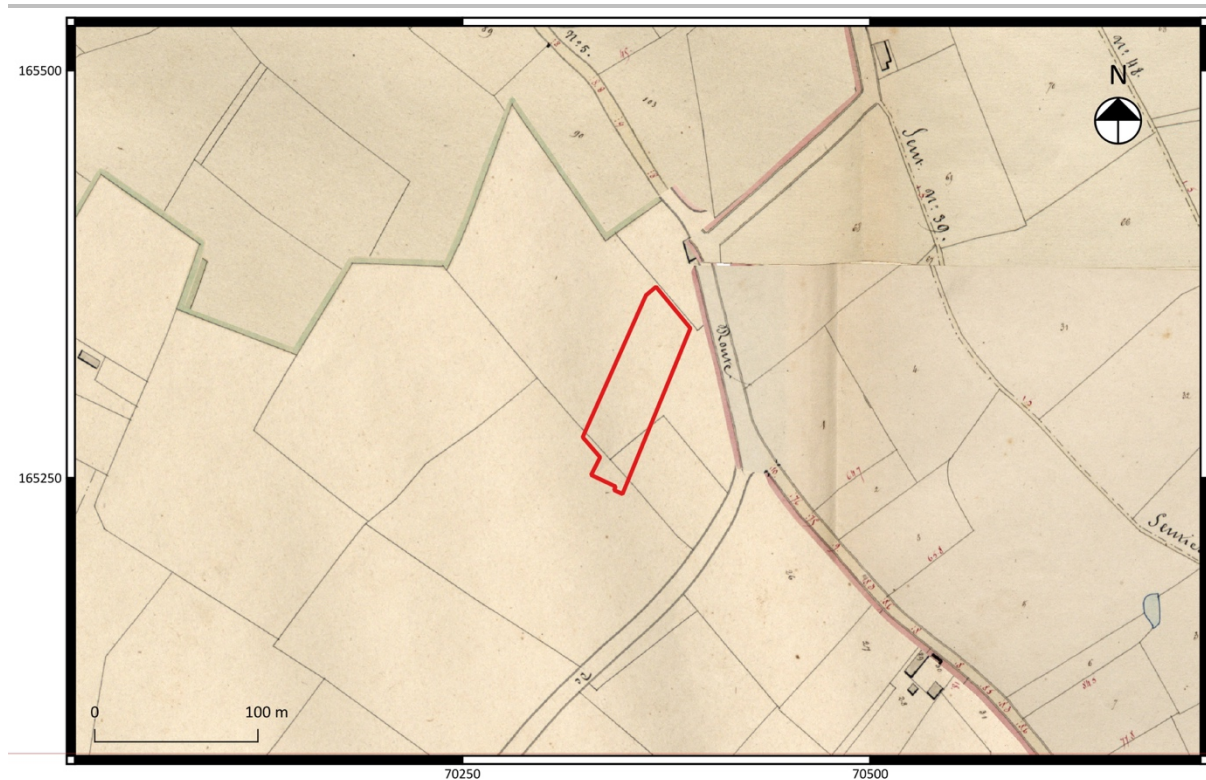

Fig. 1.13: Uittreksel uit de Atlas der Buurtwegen (1830) met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 1.14: Uittreksel uit de kaart van Vandermaelen (1846-1854) met aanduiding van het projectgebied.

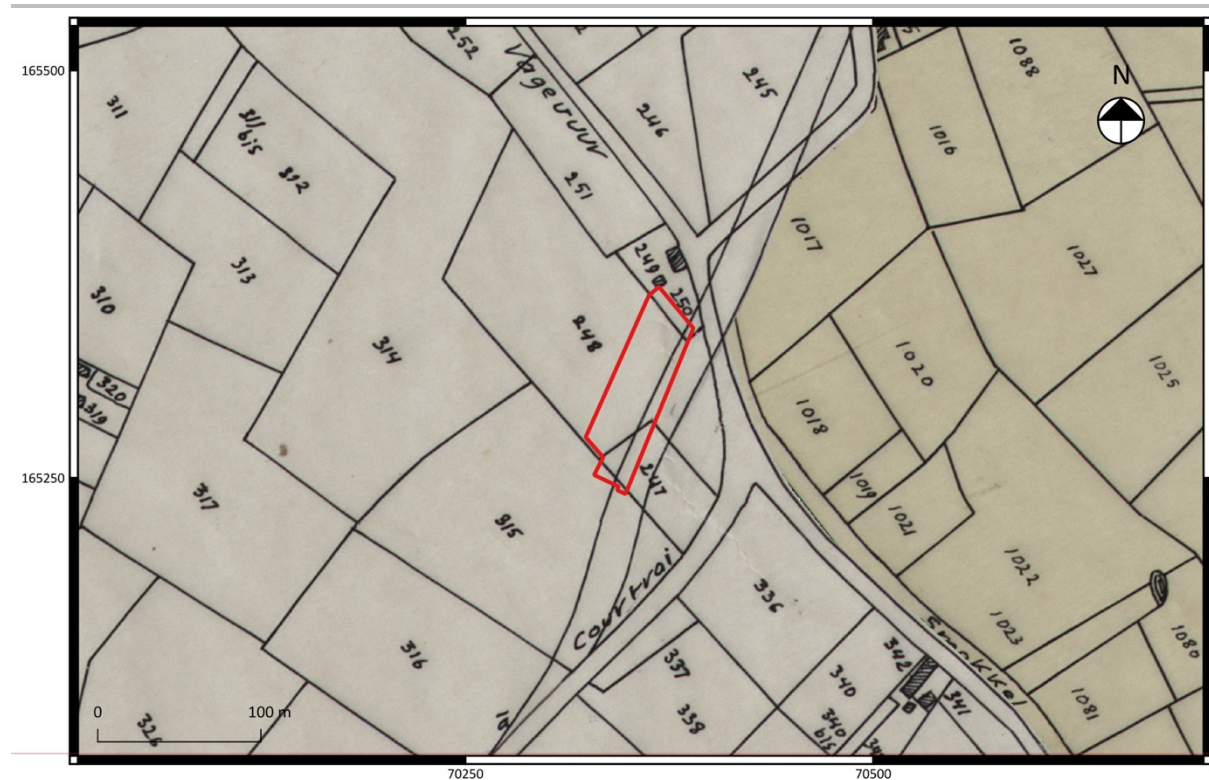

Fig. 1.15: Uittreksel uit de kadasterkaart van Popp (1842-1879) met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 1.16: Uittreksel uit een luchtfoto van 1971 met aanduiding van het projectgebied.

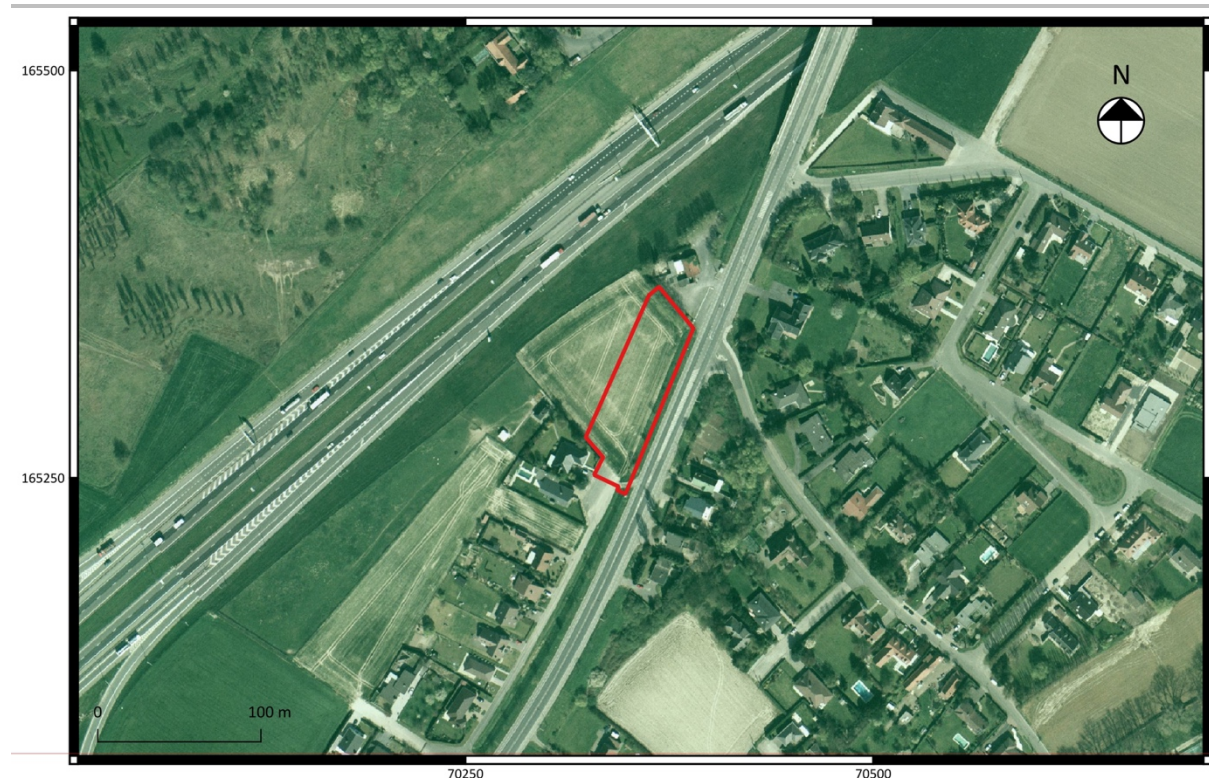

Fig. 1.17: Uittreksel uit een luchtfoto van 2000 met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 1.18: Uittreksel uit een luchtfoto van 2012 met aanduiding van het projectgebied.

Fig. 1.19: Uittreksel uit een luchtfoto van 2016 met aanduiding van het projectgebied.

1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied

Volgens de gegevens van de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) zijn in de omgeving van het projectgebied verschillende gekende archeologische vindplaatsen aanwezig (fig. 1.20). Het betreft voornamelijk vondslocaties die het resultaat zijn van veldkartering waarbij artefacten zijn aangetroffen uit de steentijd, volle en postmiddeleeuwen (**CAI73697**, steentijd en late middeleeuwen; **CAI73650**, steentijd en volle middeleeuwen; **CAI73680**, steentijd, volle en postmiddeleeuwen; **CAI73664**, steentijd en middeleeuwen; **CAI73664**, steentijd en volle middeleeuwen; **CAI73666**, steentijd en volle middeleeuwen; **CAI73671**, steentijd en postmiddeleeuwen; **CAI74119**, late en postmiddeleeuwen; **CAI74167**, postmiddeleeuwen; **CAI74158**, steentijd en postmiddeleeuwen, **CAI74120**, steentijd en late middeleeuwen; **CAI76624**, steentijd; **CAI73677**, steentijd, late of postmiddeleeuwen; **CAI73665**, steentijd en late middeleeuwen).

In de ruime omgeving van het projectgebied zijn ook meerdere laatmiddeleeuwse sites met walgrachten gekend. Het betreft de CAI-locatienummers **73651**, **73668**, **72892**, **72891**, **73639**, **74919** (park en kasteeltje van Delacroix) en **73700**. CAI-polygoon **73676** verwijst naar de locatie waar vermoedelijk een windkorenmolen gestaan heeft.

Ten noorden van het projectgebied, in het verlengde van de Torkonjestraat, werd in 2014 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd waarbij een greppelsysteem uit de IJzertijd/Romeinse periode

werd aangetroffen met daarbinnen enkele kuilen (CAI211363)⁷. De sporen waren echter door erosie zeer moeilijk leesbaar. Mogelijk gaat het om een enclosure. Een zone onder de opgraving werd aangeduid als zone waar geen archeologie meer te verwachten valt. Meer oostwaarts werd bij een opgraving in 1978 een Romeinse waterput blootgelegd (CAI73694). In de vulling van de waterput werd een kruikamfoor aangetroffen.

In de ruime omgeving van het projectgebied werden in het kader van geplande ontwikkelingen recent twee archeologienota's opgemaakt. Zo werd voor de heraanleg van de Torkonjestraat een archeologienota opgesteld (ID 612). Aangezien de geplande bodemingrepen binnen het gabarit van een bestaande versterking werden verricht werd er geen verder onderzoek geadviseerd.⁸ Ten noorden van het projectgebied (ID 5392) werd in het kader van een geplande verkavelingsaanvraag een archeologienota opgemaakt. Op basis van het bureauonderzoek alleen bleek onvoldoende informatie te zijn verzameld om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed op het terrein. Extra vooronderzoek, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek bleek noodzakelijk⁹.

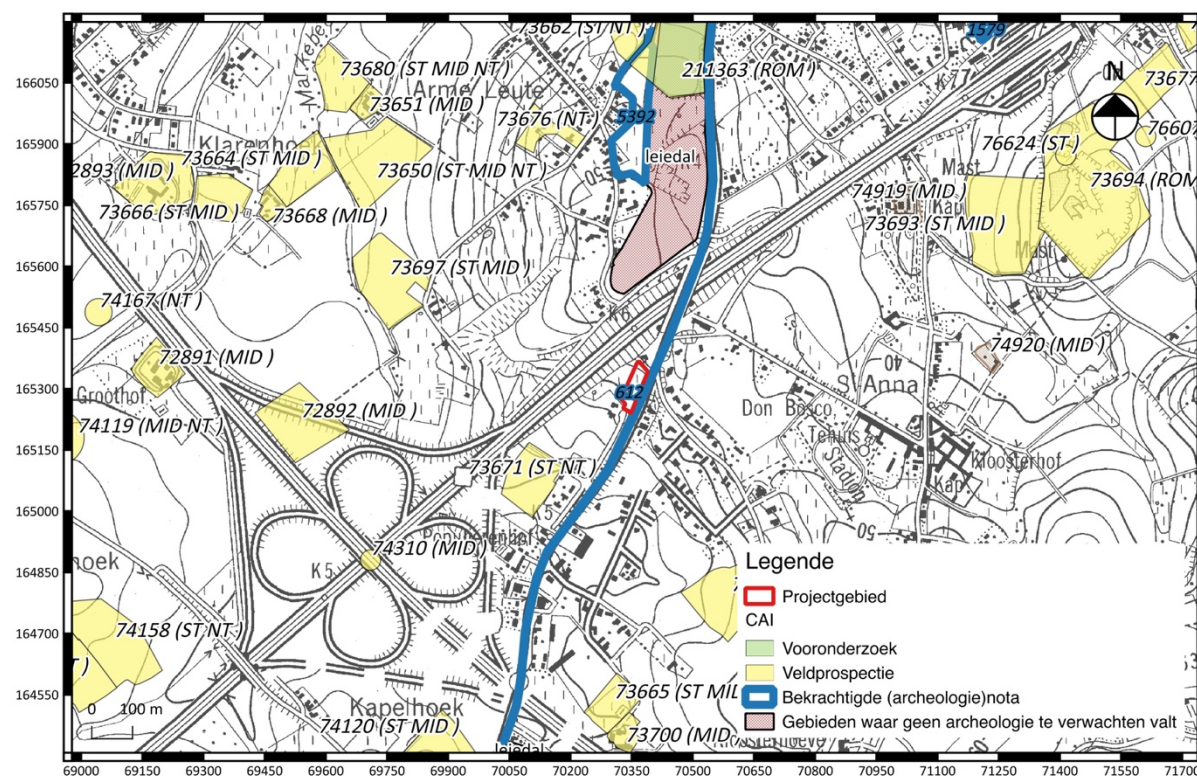

Fig. 1.20: Uittreksel uit de topografische kaart met weergave van CAI-polygonen.

⁷ Baeyens & Janssens 2014.

⁸ Boreel, Haasteren & Schurmans 2016.

⁹ Acke, Bracke & Van Quaethem, 2017.

1.2.4 Archeologische verwachting (datering en interpretatie) van het onderzochte gebied

Op basis van de verzamelde aardkundige en historische gegevens kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksterrein potentieel interessante en relevante archeologische waarden kan bevatten. Het betreft een terrein dat in het verleden steeds als landbouwgebied geattesteerd werd waardoor er weinig structurele bodemverstoringen worden verwacht.

Het projectgebied helt af naar het zuid (westen) toe en situeert zich op de westelijke rand van een heuvelrug die uitkijkt over de vallei van de Markebeek.

Ondanks deze potentieel interessante locatie, ligt het langwerpige terrein ingeklemd tussen de E17 en de Torkonjestraat. Een strook van 30 m tussen het projectgebied zelf en de E17 mag ook nooit gebouwd worden om een buffer te laten met de autosnelweg.

De archeologische waarnemingen in de omgeving betreffen bovendien bijna allemaal karterende veldprospecties of vindplaatsen buiten primaire context: het betreft vondstlocaties van artefacten uit de steentijd, volle en postmiddeleeuwen.

Een proefsleuvenonderzoek ten noorden van het projectgebied bracht wel enkele sporen aan het licht die mogelijk in verband te brengen zijn met een ijzertijd-Romeinse nederzetting. De sporen waren door erosie sterk aangetast en moeilijk leesbaar. Een grote zone tussen deze site en het projectgebied is evenwel ingekleurd als zone waar geen archeologie meer te verwachten valt.

Omwille van deze vaststellingen, vooral omwille van de aard van het projectgebied als een smalle strook ingeklemd tussen een straat en een autosnelweg, wordt geoordeeld dat een mogelijk archeologisch vervolgonderzoek niet de verwachte kenniswinst zal opleveren en bijgevolg kosten-baten niet in evenwicht zou zijn.

1.2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen

De initiatiefnemer plant een verkavelingsaanvraag ten behoeve van 5 bouwloten en een interne wegnis met bijhorende nutsleidingen. De exacte verstoringsdiepte van de woonhuizen is niet gekend. Aangezien het een verkavelingsaanvraag betreft dient het volledige areaal van de verkaveling – met uitzondering van de reeds aanwezige wegnis - te worden beschouwd als een zone waar het bodemarchief en mogelijk aanwezige archeologische resten wordt bedreigd door (diepe) graafwerkzaamheden.

Op basis van de verzamelde aardkundige en historische gegevens kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksterrein potentieel interessante en relevante archeologische waarden kan bevatten. Het betreft een terrein dat in het verleden steeds als landbouwgebied geattesteerd werd waardoor er weinig structurele bodemverstoringen worden verwacht.

Het projectgebied helt af naar het zuid (westen) toe en situeert zich op de westelijke rand van een heuvelrug die uitkijkt over de vallei van de Markebeek.

Ondanks deze potentieel interessante locatie, ligt het langwerpige terrein in de praktijk ingeklemd tussen de E17 en de Torkonjestraat. Een strook van 30 m tussen het projectgebied en de E17 mag ook nooit bebouwd worden om een buffer te laten met de autosnelweg.

De archeologische waarnemingen in de omgeving betreffen bovendien bijna allemaal karterende veldprospecties of vindplaatsen buiten primaire context: het betreft vondstlocaties van artefacten uit de steentijd, volle en postmiddeleeuwen.

Een proefsleuvenonderzoek ten noorden van het projectgebied bracht wel enkele sporen aan het licht die mogelijk in verband te brengen zijn met een ijzertijd-Romeinse nederzetting. De sporen waren door erosie sterk aangetast en moeilijk leesbaar. Een grote zone tussen deze site en het projectgebied is evenwel ingekleurd als zone waar geen archeologie meer te verwachten valt.

Omwille van deze vaststellingen, vooral omwille van de aard van het projectgebied als een smalle strook ingeklemd tussen een straat en een autosnelweg, wordt geoordeeld dat een mogelijk archeologisch vervolgonderzoek niet de verwachte kenniswinst zal opleveren en bijgevolg kosten-baten niet in evenwicht zou zijn.

Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?

Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?

Op basis van de verzamelde aardkundige en historische gegevens kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksterrein potentieel interessante en relevante archeologische waarden kan bevatten. Het betreft een terrein dat in het verleden steeds als landbouwgebied geattesteerd werd waardoor er weinig structurele bodemverstoringen worden verwacht.

Ondanks deze potentieel interessante locatie, ligt het langwerpige terrein in de praktijk ingeklemd tussen de E17 en de Torkonjestraat. Een strook van 30 m tussen het projectgebied en de E17 mag bovendien nooit bebouwd worden om een buffer te laten met de autosnelweg. Archeologische waarnemingen in de omgeving van het projectgebied betreffen op een site met een mogelijke enclosure ten noorden van het projectgebied na, ook bijna allemaal karterende veldprospecties of vindplaatsen buiten primaire context.

Moeten er bijkomende maatregelen genomen omwille van eventuele aanwezige sites?

Omwille van de relatief geringe afmetingen en de aard van het projectgebied (een smalle strook ingeklemd tussen een straat en een autosnelweg) worden bijkomende maatregelen kosten-batengewijs niet opportuun geacht.

Maak een plan van aanpak op voor een eventueel vervolgonderzoek.

Zie paragraaf 2.2 (Programma van Maatregelen).

Kunnen maatregelen voorgesteld worden voor een eventueel behoud in situ van een aanwezige archeologische site? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?

Neen, het niet laten doorgaan van de werken is geen optie.

Bibliografie

ACKE B., BRACKE M. & VAN QUAETHEN K. 2017: *Archeologienota Marke Kardinaalstraat (2017L235)*, Acke & Bracke bvba, Zelzate.

BOREEL G., van HAASTEREN M. & SCHURMANS M. 2016: *Kortrijk – N43 Torkonjestraat en Pottelberg (874N43/21.182B)*. Bureauonderzoek/archeologienota, VUHbs archeologie, Amsterdam.

BAEYENS N. & JANSSENS N. 2014: *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Kortrijk, Torkonjestraat*, BAAC Vlaanderen Rapport 114, Gent.

VANDEPUTTE O. 2011: *Erfgoedbibliotheek van de Belgische gemeenten. Vlaams-Brabant*, Tielt.

Websites (geraadpleegd op 5-12-2017)

<https://cai.onroenderfgoed.be>

<https://geo.onroenderfgoed.be>

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

www.kbr.be

<https://www.google.be/maps>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121800>

www.agiv.be